

РЕШЕНИЕ

№ 7947

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.12.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

**ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов
Лилия Йорданова**

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **9173** по описа за **2023** година докладвано от съдия Лилия Йорданова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.72, ал.4 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по касационна жалба от А. Е. К., подадена чрез упълномощения представител адв. С. К., срещу Решение №3700 от 01.08.2023г., постановено по н.а.х.д. №8108/2023 г. от Софийски районен съд /СРС/, 14-ти състав. С него е оставена без уважение жалбата на А. К. срещу заповед за задържане на лице с рег. № 225зз-552/29.05.2023 г., издадена от полицейски орган - полицай К. М. С. от 01 РУ – СДВР, с която е постановено на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР задържане на касатора за срок от 24 часа. В касационната жалба се излагат оплаквания за неправилност на решението поради нарушение на материалния и процесуален закон и необоснованост. Моли обжалваното решение да бъде отменено.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. К., която поддържа жалбата. Претендира се присъждане на съдебно - деловодни разноски.

Ответникът- К. М. С. - полицейски орган при 01 РУ-СДВР, в проведеното по делото

открито съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Настоящият състав на Административен съд – София град, XV касационен състав, намира касационната жалба като подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

С обжалваното решение районният съд е отхвърлил жалбата на А. Е. К. срещу оспорената заповед за задържането му. За да постанови този резултат, е приел от фактическа страна, че в 16:50ч. на 29.05.2023г. е задържано лицето А. Е. К. на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР за извършване на проверка във връзка с извършено престъпление по чл.346, ал.1 от НК. Съставена е заповед за задържане рег.№225зз-552/29.05.2023г., връчена незабавно на задържаното лице. Деянието, по повод на което е издадена заповедта е във връзка с извършване на проверка по ДП ЗМК №900/2023г. по описа на 01 РУ-СДВР, образувано по чл.346, ал.1 от НК.

Първостепенният съд е приел, че процесната заповед за задържане е издадена от компетентен орган, в изискуемата писмена форма и съдържа реквизитите, изброени в чл. 74, ал. 2 от ЗМВР, като при издаването ѝ са спазени относимите материалноправни разпоредби и тези на процесуалните правила, включително е изпълнена и целта на закона. Изложил е мотиви, че липсата на конкретни мотиви в процесната заповед, както и буквално излагане на установените фактически обстоятелства, не представлява съществено процесуално нарушение, доколкото в случая фактическите обстоятелства са установени в хода на образуваното досъдебно производство и данни за него са посочени в заповедта, позовавайки се на съдебната практика, че мотивите за налагане на предвидената принудителна административна мярка /ПАМ/ е допустимо и в съответствие на закона да са изложени в образуваното досъдебно производство. Съдът е приел още, че издадената заповед е материално законосъобразна - издадена на относимо и доказано правно основание, тъй като за издаването ѝ е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление към момента на издаването ѝ, както и че задържането на касатора се явява съразмерна и пропорционална принудителна административна мярка и необходима такава спрямо личността му. За да достигне до обжалвания резултат, съдът по същество е приел, че не са налице пороци, водещи до незаконосъобразност на заповедта за задържане на лице за 24 часа, обективирани в чл. 146 от АПК, поради което е отхвърлил жалбата като неоснователна и недоказана.

Решението е валидно, допустимо, но неправилно.

Настоящият състав приема, че издадената заповед за задържане е издадена от компетентен орган, съдържа задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК, но при издаването на заповедта неправилно е приложен материалният закон, тъй като не са събрани доказателства, че към момента на издаване на заповедта са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно: административният орган не е

разполагал с данни, от които може да се направи предположение за извършено престъпление от страна на задържаното лице. Съгласно цитираната разпоредба, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление, поради което е задължително преди издаването на заповедта за задържане да са събрани доказателства, обосноваващи предположение за извършено престъпление.

Съгласно чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР заповедта следва да съдържа фактическите и правни основания за задържането. В решението от 24 юни 2014 г. на ЕСПЧ по делото П. и П. срещу България по жалби № 50027/08 и № 50781/09 е посочено, че чл. 5, § 1, б. "с" (буква "в") от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по "обосновано подозрение", че е извършило престъпление. Т. подозрение не може да бъде общо и абстрактно (параграф 46). Позоваването само на приложимите разпоредби, но не на каквито и да било специфични обстоятелства или действия само по себе си може да бъде достатъчно основание за Съда да заключи, че лишаването от свобода на жалбоподателите е несъвместимо с принципа на защита от произвол (параграф 47).

Настоящият състав на АССГ приема, че оспорената заповед е незаконосъобразна поради несъответствието ѝ с целта на закона и в нарушение на принципа за съразмерност по чл. 6 АПК. Задържането за срок от 24 часа по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 ЗАНН, която се прилага с цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. В случая не се установява съответствието на оспорения акт за задържане с посочените цели.

Настоящата инстанция споделя възражението, направено в касационната жалба, че не са били налице данни за извършено престъпление към момента на издаване на процесната заповед, още повече, че не става ясно какво е конкретното участие на касатора в разследваното престъпление по чл. 346, ал.1 от НК. Заповедта е издадена с правно основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Нормата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления; превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. За прилагане на нормата е достатъчно наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без дори да е необходимо да се уточнява характера на престъплението. Тези данни следва да са налични преди издаване на заповедта за задържане. За да може да бъде извършена преценка за законосъобразност на акта, налагащ ограничителната мярка, той следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон - АПК, чиято приложимост не е изключена от специалния ЗМВР.

В нормата на чл. 74, ал. 2 ЗМВР са изчерпателно изброени реквизитите, които трябва да съдържа заповедта за задържане на лица. В процесната заповед е посочено

правното основание за задържане на лицето- чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, както и бланкетно фактическо основание „проверка по извършено престъпление“ без да е дадено конкретно описание на фактическата обстановка, действията на задържаното лице, на обстоятелствата, при които задържаното лице е извършило някаква противообществена проява или престъпление, за да се стигне до неговото задържане. След като в специалния ЗМВР е предвиден съдебен контрол за законосъобразност на заповедите за задържане, за да бъде извършена такава преценка за законосъобразност, административният акт следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон, действието на който както посочихме не е изключено от специалния ЗМВР. Дори и в случаите, когато действа в условията на оперативна самостоятелност, полицейският орган е длъжен да обективира в заповедта конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане на конкретното лице. Това не е извършено в процесния случай – от съдържанието на заповедта за задържане не може по никакъв начин да се установят конкретните факти, обуславящи необходимост за задържане на касатора и съответно - лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Административният орган единствено е посочил фактическото основание, което не представлява мотивиране на акта, т. е. не е посочена необходимостта за задържане на лицето и съответно лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Задържаният следва да знае кои негови действия са мотивирали органа да заключи, че е съпричастен към осъществено престъпление и да е запознат с доказателствата, сочещи тази съпричастност, за да организира адекватно своята защита. В заповедта е извършено препращане към З. №900/2023г. наа 01 РУ СДВР, но липсват доказателства, че на касатора му е предоставена необходима информация по смисъла на Директива 2012/13. Изискването на процесуалния закон за мотивираност на административните актове е с цел да не бъде нарушавано правото на защита на лицето, адресат на акта, който следва да бъде запознат с фактическото основание за издаване на заповедта, така и с цел осъществяване на административен и съдебен контрол за законосъобразност. Посоченото съдържание на заповедта за задържане затруднява и прави до голяма степен невъзможно извършването на преценка за законосъобразност на акта, предвид липсата на каквито и да е мотиви и описание на конкретна фактическа обстановка, които да сочат на съществуването на посоченото основание. Първостепенният съд не е отчел липсата на мотиви на оспорваната заповед и е постановил неправилен съдебен акт, поради липсата на мотиви, установяващи и приемащи безспорни фактически установени обстоятелства от страна на полицейския орган.

Независимо, че в настоящия случай административният орган действа при условията на оперативна самостоятелност, същият е следвало да изложи в заповедта какви са конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане. В случая не е ясно защо е задържано лицето, има ли достатъчно данни за неговото участие в извършване на престъпление. За всеки конкретен случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган, като в процесния случай това не е извършено. Правомощието за задържане на лице по см. чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР е при данни за извършено престъпление, а не се предвижда превантивно задържане за извършване на проверка за това извършено ли е или не такова. Предпоставките за нейното налагане, в случая данни, че лицето е извършило престъплението следва да са

налице към момента на задържането, а в конкретния случай от страна на административния орган не са представени никакви доказателства за връзката на задържаното лице с посоченото престъпление.

По тези съображения, настоящият състав намира, че обжалваното съдебно решение е засегнато от пороци, съставляващи касационни основания по чл. 209 АПК и следва да бъде отменено, като бъде отменена и процесната заповед за задържане като материално незаконосъобразна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, вр.чл.228 от АПК правото на разноски е възникнало за касатора. То е своевременно упражнено, като до приключване на устните състезания е поискано присъждането на разноски по списък в общ размер 843лв, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 750лв, платена държавна такса в размер в размер на 10лв, платена банкова такса в размер на 2лв, за първоинстанционното производство и платена такса за касационно производство в размер на 70лв и банкова такса в размер на 11 лв. Предвид липсата на възражение за прекомерност, съдът следва да уважи искането за присъждане на разноски, до размер 830лв, в които не се включват банкови такси.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, XV-ти троен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №3700 от 01.08.2023г., постановено по н.а.х.д. №8108/2023 г. от Софийски районен съд /СРС/, 14-ти състав.

ОТМЕНЯ заповед за задържане рег.№225зз-552/29.05.2023г., издадена от полицейски орган полицай К. М. С. при РУ-СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на А. Е. К. сторените по делото разноски в общ размер 830лв.

Решението е окончателно и на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

2.

ЧЛЕНОВЕ:

